

MAGYAR

FILM

FILMKAMABAI ÉS MOZIEGYESÜLETI

SZAKLAP

BUDAPEST, 1940. JÚLIUS 27.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

II. ÉVFOLYAM 30. SZÁM.

RÓZSA, VAGY PIPACS?
DÁMA, VAGY RIPACS?
EZ A TALÁNY!

A CHICAGOI SZOBALÁNY

RENDEZTE: EDWIN L. MAYER

A NŐI FŐSZEREPBEN: *Ann SOTHERN*
AZ ÚJ HOLLYWOODI METRO-SZTÁR
A TÖBBI FŐSZEREPBEN:
Robert YOUNG
Ruth HUSSEY
Jan HUNTER

*Szerelem,
humor,
vígjáték
együtt*

Bemutatta:
ROYAL APOLLO

Biztos kasszasiker a Hunnia-film!

Játsszunk és reprízeliünk
Hunnia-filmeket!

Hat hét boldogság

Szegény gazdagok

Két lány az uccán

Elcserélt ember

Semmelweis

U z B e n c e

Á l l a b á l

5 ó r a 4 0

M a r i k a

M á m i

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

II. ÉVFOLYAM 30. SZÁM.
BUDAPEST, 1940. JÚLIUS 27.
Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
ÁGOTAI GÉZA dr.
Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 220—855, 422—961

Postatakarékpénztári
csekk számla száma: 15.410.
Kiadótulajdonos.

a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:
Lieber László dr.
Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő
Előfizetési ár:
egy évre . . . . . 30 pengő
fél „ . . . . . 16 pengő

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.

Telefon: 146—346

Lakás: XI., Fűrj utca 4. T.: 257—036

VÁCZI DEZSŐ

Lakás: VIII., Üllői út 42. T.: 136—386

Készült a **Centrum Kiadóvállalat Rt.**
nyomdájában.

Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14.

Telefon: 144—422, 144—423

Felelős vezető: Csontos Lajos

TARTALOM:

A megvalósulás útján	1
Életbelépett az új kamarai törvény	2
A Filmbizottság felhívása	2
Magyar részvétel Velencében	3
Amerikai filmbehozatal	3
A vígalmi adó ügye vidéken	3
Oktatófilm	3
Az 1939—40-es évad mérlege: <i>Kádár Miklós</i>	4
Filmbemutató az olasz követség- gen (kép)	4
A film a Nemzeti Munkaközpont szolgálatában: <i>vitész Deszéry Endre</i>	5
Új üzemevezetői és gépkezelői tan- folyam nyílik	5
Technika:	
A modern színes fényképezés: <i>Karbán József</i>	6
A filmművészet eszközei: <i>Pacséry Ágoston</i>	7
A budapesti bemutató-filmszínhá- zakban 1940 február 1-től július 31-ig színrekerült filmek táblá- zata, különös tekintettel a ma- gyar filmekre	7
Premier Plan: <i>Pogány Frigyes dr.</i>	8
Új filmek:	
Tűzkereszttség	8
Chicagói szobalány	8
Premiermozik műsora	8
Filmező iskolák az 1939/40 iskolai évben	9
Hírek	10
Külföld	11
Híradók	11
Műterem	11
Filmcenzura	12
Lapszemle	12
Hirdetők:	
Metro	I
Hunnia	II
Molnár	10
Torda	10
Agfa	11
MFI	III

A megvalósulás útján

Az 1940. évi XIX. tc. jelentős lépéssel vitte előbbre a megvalósulás felé a filmszakma kívánságát: az önálló, egységes Filmkamara megteremtését. Ezzel a rendelkezéssel elhárult a Kamara két főosztályának szétválasztását gátló törvényes akadály.

A szakma kitartó törekvése célja eléréséhez közeledik. Amikor másfél évvel ezelőtt a Színművészeti és Filmművészeti Kamara megkezdte működését, a filmművészeti főosztályba tömörültek azonnal érezték annak a hátrányát, hogy a Kamara nem fogta át a szakma egészét. Hasonlóképpen nem bizonyult szerencsésnek a két főosztály együttes működése.

A Kamarából kívülmaradtak jelentős részének azután a második zsidótörvény ugyan előírta a kamarai tagságot, a Kamara szervezeti felépítése azonban ezek kamarai működésére nem nyújthatott módot, hiszen a kamarai rendelet megjelenésekor a későbbi törvényre nem lehetett tekintettel. Egyaránt érezte a helyzet súlyát a szakma mindhárom főága. A mindjobban növekvő nehézségek megoldására azután a Kamara vezetősége a szakmával teljes egyetértésben arra kérte az illetékeseket, hogy rendeleti úton teremtsenek új alapot a szakma egészét felölelő kamarai életnek. A teljes megértéssel fogadott kívánság elintézésének megkönnyítését célozta azután a Kamara vezetőségének részvételével, gyártókból, kölcsönzőkből és mozisokból alakult bizottság részletesen kidolgozott átszervezési javaslata, amely a megváltozott helyzetnek megfelelően kívánta a Kamara szervezetét kiépíteni. Ugyanakkor a tapasztalatok alapján javasolta, hogy az átalakítandó filmfőosztályból önálló Filmkamarát hívjon életre a vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Mint annakidején már ismertettük, ez a javaslat is meghallgatásra talált. Rendeleti úton azonban nem lehetett a két főosztályt szétválasztani, minthogy az 1938. évi XV. tc. 2. és 3. szakaszának rendelkezései Színművészeti és Filmművészeti Kamara felállítását írták elő. A filmügyeket mindenkor határozottan támogató vallás- és közoktatásügyi miniszter ezért, — átérezve a kérdés jelentőségét, — törvényjavaslatot nyújtott be az 1939. évi XV. tc. megfelelő módosítására. A gyorsan letárgyalt törvényjavaslatból július 12-én életbelépett a művészeti kamarák felállításáról és szervezetük megállapításáról szóló 1940. évi XIX. törvénycikk, amely felhatalmazza a vallás- és közoktatásügyi minisztert az önálló Filmkamara felállítására.

A továbbiakban tehát a miniszter rendeletétől függ, hogy mikor és milyen felépítésben valósul meg a nemzeti, magyar filmszakmát összefogó új kamara. Általános várakozással tekint a szakma az új miniszteri rendelet elé, amelynek kamarai tervezetén az első év tapasztalatai alapján a szakma minden rétegének kiemelkedő szakemberei hónapokon keresztül dolgoztak, hogy minden tekintetben a legjobb javaslatot terjeszthessék az illetékesek elé.

Az a gyors intézkedés, amellyel a magyar filmügyek legilletékesebb fóruma a szakma kívánságát a megvalósulás felé segítette, jogos reményt nyújt arra hogy a legközelebbi jövőben megjelenik a második kamarai rendelet és így az új szakmai évben már az új Filmkamara egészséges szervezeti felépítésében és hathatós támogatásával törekedhetik a szakma céljai megvalósításáért.

Életbelépett az új kamarai törvény

Július 12-én az *Országos Törvénytar-*ban megjelent az 1940. évi XIX. törvény-cikk a művészeti kamarák felállításáról és szervezetük megállapításáról, amely a kihirdetés napján, vagyis július 12-én életbe is lépett. Ezzel törvényes felhatalmazást nyert a vallás- és közoktatásügyi miniszter, hogy a *Szín-művészeti és Filmművészeti Kamarát* a minisztérium és szakma kívánságának megfelelően újjászervezze.

Június 4-én nyújtotta be *Hóman Bá-*lint vallás- és közoktatásügyi miniszter a Házban a kétszakaszos törvényjavaslatot, amelyet rendkívül gyorsan tárgyalta az országgyűlés mindkét Háza, július 8-án pedig Magyarország kormányzója aláírásával szentesítette, úgy, hogy a benyújtástól számított öt héten belül életbelépett a kamarai törvény.

A kultuszminiszter kezdeményezésére megvalósult új törvényes rendelkezés a szakma régi óhaját valósította meg, amennyiben lehetővé teszi a *Színművészeti és Filmművészeti Kamara* szétválasztását és az önálló magyar *Filmkamará* felállítását.

A szakmai élet jövő alakulására annyira fontos 1940. évi XIX. t.-c. szöveget az alábbiakban szó szerint adjuk:

1940. ÉVI XIX. TÖRVÉNYCIKK

művészeti kamarák felállításáról és szervezetük megállapításáról.

Emlékeztül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország országgyűlésének képviselőháza és felsőháza közös egyetértéssel a következő törvénycikket alkotta:

1. §. (1) Felhatalmaztatik a vallás- és közoktatásügyi miniszter, hogy az 1938:XV. t.-c. 2. és 3. §-ában foglalt rendelkezések alapján felállított színművészeti és filmművészeti kamarát rendeltetéssel megszüntesse és e helyett színházi kamara és filmkamara, továbbá ezeken felül zenekamara, valamint más művészeti kamarák és a szükséghez képest e kamarák részére összefoglaló szerv felállításáról és szervezetének megállapításáról az 1938:XV. t.-c. 2. és 3. §-ában foglalt rendelkezések figyelembevételével rendeletben gondoskodjék.

(2) A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1939:IV. t.-c. 9. §-ában foglalt rendelkezés megfelelő figyelembevete-

lével — a filmkamara tekintetében a belügyminiszterrel egyetértve — rendeletben állapítja meg azt, hogy milyen foglalkozások körében működő és milyen követelményeknek megfelelő személyek tartoznak az (1) bekezdésben megjelölt kamarák közé, továbbá, hogy melyek azok a foglalkozási ágak, amelyekben mint önálló vállalkozók vagy munkavállalók (alkalmazottak) csak kamarai tagok működhetnek.

2. §. A jelen törvény kihirdetésének napján lép hatályba; hatálybalépésével az 1938:XV. t.-c. 2. §-a első bekezdésének b) pontjában, valamint az 1939:IV. t.-c. 9. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezések hatályukat veszítik.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszáznegyvenedik évi július hó nyolcadik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

(P. H.)

gróf Teleki Pál s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

Az életbelépett törvény alapján a leg-sürgősebb feladat az önálló, egységes *Filmkamara* megvalósítása rendeleti úton.

A jövő héten új szakmai évet kez-

dünk, nagyon kívánatos volna tehát, hogy a jövő évadban már az új *Kamara* keretén belül dolgozhasson a szakma. Tudomásunk szerint a kapott felhatalmazás alapján a vallás- és közoktatás-

ügyi miniszter ugyanolyan gyors intézkedéssel, mint amellyel a kamarai törvényt előterjesztette, a legrövidebb időn belül kibocsátja az új filmkamarai rendeletet is.

A Filmbizottság felhívása

A filmgyártók figyelmébe

Az *Országos Nemzeti Filmbizottság* elnöke, *Wlassics Gyula* báró dr. államtitkár felhívást intézett a két filmgyár vezetőségéhez, közölve az engedélyezett filmek jegyzékét és felhívta a gyárak igazgatóságának figyelmét arra, hogy az engedélyezett filmek gyártásának folyamatosságát, a *Filmbizottság* korábbi határozatainak megfelelően, úgy biztosítsák, hogy az ONFB határozata értelmében kijelölt gyártóktól a gyárak hozzávetőleges számítása szerinti időpontra a műterem lefoglalását megfelelő összegű bánatpénzzel kössék ki. Felhívta továbbá a *Filmbizottság* elnöke a két gyárat, hogy minden, a sorrendtől eltérő, vagy a filmek tárgyára vonatkozó vállalkozás olyan időben jelentendő be, amikor a *Bizottság* ebben még érdemben foglalkozni tud, mert olyan befejezett tárgyalásokhoz, amelyek előzetes tudomása nélkül történnek, nem fog hozzájárulni. Mindezek az előzetes engedélyek pedig csak abban az eset-

ben érvényesek, ha a film forgatókönyvét, költségvetését és szereposztását a film forgatását megelőzően legalább 14 nappal a *Bizottságnak* bemutatják és azt a *Bizottság* részleteiben is jóváhagyja.

A *Bizottság* elnöke felhívta a gyárakat arra is, hogy közöljék a gyártó cégekkel, hogy a folyó gyártási évadban a magyar filmgyártás vezető művészeinek szerepeltetését egyfelől a magyar filmgyártás művészi fejlődése és változatosságának megőrzése, másfelől szociális szempontokból is csak bizonyos keretek között óhajtja. A vezető művészek foglalkoztatásánál szem előtt kívánja tartani, hogy azok más irányú foglalkoztatottságaik teljesítése és a szükséges művészi elmélyedés biztosításának figyelembevételével kössék meg megállapodásaikat. Közölte végül a *Bizottság* elnöke, hogy a művészek több irányban vállalt szerződésai esetén keletkező gyártási nehézségek megszünte-

tésére vállalkozni nem fog. A *Bizottság* hozzávetőleges számítása szerint egy-egy vezető művész részére a gyártási évadban 6—7 esetben adható szereplési engedély. Ennek biztosítására az ONFB elnöke a *Színművészeti és Filmművészeti Kamara* filmművészeti főosztályának miniszteri biztosát is felkérte.

Fenti intézkedésével a *Filmbizottság* tehát ugyanakkor, amikor a műtermi beosztással a gyárak helyes foglalkoztatását és így a teljes ütemű magyar filmgyártást biztosította, egyúttal szorgalmazni kívánta a termelés mennyiségének emelése mellett a művészi minőség fokozását is. A szakma minden rétegének közös érdekében reméljük, hogy a *Filmbizottságnak* a magyar filmélet legfőbb irányítását és a magyar filmkultúra fejlesztését célzó helyes intézkedése minél teljesebb mértékben megvalósul és így a magyar filmgyártás az elkövetkező időkben nemcsak nagyobb számával, hanem magasabb színvonalával is sikeresen pótolni fogja a kieső külföldi filmeket, továbbá betölti a nemzet életében tőle joggal elvárt fontos hivatását.

Magyar részvétel Velencében

Milyen magyar filmek kerülnek bemutatásra a Biennalén

Ismertettük már mult számunkban, hogy az augusztus 8. és 31-e között tervezett velencei VIII. Nemzetközi Filmversenyt a Biennale elnöksége, tekintettel a mai európai helyzetre, nem tartja meg, hanem helyette filmbemutatókat rendez, amelyekre többek között Magyarországot is meghívta. Rámutatunk arra is, hogy miért tartjuk az idén különösen fontosnak a magyar filmek lidói szereplését.

A velencei filmversenyek igazgatójának legutóbbi közlése szerint a bemutatottakat augusztus második felében tartják meg, vagyis rövidebb idő alatt, mint eredetileg tervezték. Ennek következtében minden nemzet csak a szabályzatban részére biztosított filmmennyiséggel vehet részt a bemutatásokon és nem küldhet be több filmet, mint amennyit az előírások engedélyeznek. Így Magyarország az új intézkedés következtében két játékfilmmel és három rövidfilmmel indulhat a korábban tervezett három játék- és négy kultúrfilmmel szemben.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter, akinek hatáskörébe az Országos Nemzeti Filmbizottság átszervezése óta filméletünk legfőbb irányítása tartozik, az ezévi velencei bemutatókra a kultuszminisztérium filmsztyálynak veze-

tőjét, Balogh László dr. miniszteri osztálytanácsost, az Országos Nemzeti Filmbizottság főtítkárát delegálta kormánykiváltóként. Balogh László dr. új megbízásával a magyar filmeket Velencében éveken keresztül képviselő Villani Lajos báró követségi tanácsosnak, a külügyminisztérium kulturális osztálya volt vezetőjének örökét vette át, aki mint ismeretes, követségi kinevezése óta megvált a kulturális osztály vezetésétől. Villani Lajos báró megbízatásának évi alatt több magyar film aratott sikert Velencében. Kívánjuk, hogy Balogh László dr. a magyar filmszakma további sikereiről számolhasson be az idei filmbemutatók után.

Tudomásunk szerint az Országos Nemzeti Filmbizottság még nem döntött véglegesen, hogy mely játék- és rövidfilmek kerüljenek Velencében bemutatásra, annál kevésbbé, minthogy eredetileg több filmet válogattak ki, amelyek közül most ismét szelektálni kell. Ertesülésünk szerint a *Gül Baba* és *Dankó Pista* című filmeket tervezik leküldeni Velencébe, míg a három kultúrfilm közül egyelőre csak az egyik, a lillafüredi idei Nemzeti Filmhét filmversenyén díjat nyert filmben állapodtak meg, míg a másik kettőt a közeli napokban választják ki.

A vigalmi-adó ügye vidéken

Szegeden a legmagasabb az egész vigalmi adó az egész országban: 15%. Eddig az volt a gyakorlat, hogy a vigalmi adó alapjánól leszámították a forgalmi adót, a szegényalap-díjat a közérdekű szolgáltatást és leszámították a Repülő Alap szolgáltatását is. Csak az így elkülönített összegből volt fizetendő a vigalmi adó. Most azonban Szeged város polgármestere egy olyan döntést hozott, amely szerint a szegedi mozikat arra kötelezte, hogy a teljes bruttó bevételük után szolgáltatassák be a vigalmi adót. Ez lényegében azt jelentené, hogy a mozikat meg nem illető és összesen a bruttó bevétel 31%-a után is fizetendő lenne a vigalmi adó, tehát az összesen 31% bruttó megterhelés ilyen módon 35%-ra szökne fel, ami a szegedi mozik teherbíró képességét teljesen megrendítené. Ha hozzávesszük még azt, hogy a kötelező magyar filmek után 45% fizetendő, úgy kiderül, hogy magyar filmek játszása esetén is ráfizet minden szegedi mozi.

A szegedi polgármester döntésében egy 1932-ben Baja város vigalmi adója tárgyában hozott döntésre hivatkozott, amely azt mondja ki, hogy nincs jogszabály arra, hogy a vigalmi adóalapból a forgalmi adó leszámítandó lenne. Ezzel szemben mindkét szegedi mozi most egy 1930-ban hozott közigazgatási bírósági határozattal érvel, amely szerint a vigalmi adó csak a nettó jegybevétel után fizetendő, ezenkívül a két mozi hivatkozik a 100.887/1922. sz. P. M. rendeletre, amely kimondja, hogy a forgalmi adóalap kiszámításánál a vigalmi adót és a szegényalap díjat, mint nem a moziist illető bevételt, levonásba kell hozni. Ez a rendelet elvileg alkalmasmazandó ebben a kérdésben is.

Amerikai filmbehozatal

Nyolcvan amerikai film kerülhet az országba az új évadban

Minden esztendőben a szakmai év megnyitása előtt a piacot legjobban érdeklő kérdések közé tartozik a külföldi filmek után kifizethető külföldi fizetési eszközök nagyságának megállapítása. Különösen érdekli azonban a szakmát ez a kérdés az idén, amikor a háborús helyzet következtében amúgyis bizonytalannak látszik a magyar piac külföldi filmellátása és senki sem láthatja előre, miként alakul a jövő szezon.

Az amerikai filmek behozatala ügyében július 19-én, pénteken Köszegehy Iván miniszteri tanácsos értekezletet hívott egybe a kereskedelemügyi minisztériumba, amelyen a Nemzeti Bank részéről megjelent Urbányi Sándor dr. főellenőr, Szóts Lóránt főmérnök, az iparügyi minisztérium és Inotay Ferenc rendőrtanácsos, a belügyminisztérium képviselőjében. A Filmkamarát Tórey Zoltán dr. alelnök képviselte és az OMME nevében Pogány Frigyes dr., ny. h. államtitkár, elnök és Erdélyi István dr. főtítkár, az amerikai cégek képviselőjében Szekula Dénes, Szemerjay Dénes dr., Hodász Béla dr., Sigler Frigyes és Palugyay Miklós dr., míg a magyar kölcsönzők részéről Güttler Antal jelent meg.

Mint ismeretes, tavaly 80.000 dollárban állapították meg az amerikai filmek után kifizethető kontingenst és 52 filmet hoztak be az amerikai képviselők Magyarországra. Az értekezlet megállapította, hogy az idén is 80.000 dolláros kontingenst engedélyezett az illetékes fórum. A kontingensből részére megállapított összegben felül a Hunnia

Filmgyár filmelhelyező irodája még további 5.000 dollárt vehet igénybe, úgy, hogy összesen 85.000 dollár fordítható a jövő szakmai évben amerikai filmekre. A jövő szezonban az értekezlet megállapítása szerint szintén 52 filmet hozhatnak be az amerikai cégek, továbbá 28 amerikai filmet a magyar kölcsönzők, összesen tehát 80 amerikai film kerülhet be Magyarországra az 1940/41. évadban. Megállapította az értekezlet, hogy elsősorban azok a kölcsönzők kaphatnak behozatalra engedélyt, amelyek tavaly is hoztak be amerikai filmeket, továbbá azok, amelyek magyar filmeket gyártanak, illetőleg forgalombahoznak. Behozatali engedélyt csak keresztény cég kaphat. Gondoskodás történt arról is, hogy megnyugtató helyről állapítsák meg: vajjon az elterjedt strohmann-rendszerrel szemben melyek a valóban keresztény cégek.

FIGYELEM!

Keresztény, szorgalmas, ügyes, szerepny igényű, jó összeköttetésekkel rendelkező, a szakmában ismert, magányos-iroda-tulajdonos

FILMELADÓI

(utazó) állást keres. Amétát is vállal.

KORNIA SÁNDOR,
VII., Erdélyi-utca 10. Tel.: 131-968.

OKTATÓFILM

Az amerikai filmoktatás fejlődése

Amerikai tempójú fejlődésről számolnak be a legutóbbi jelentések az Egyesült Államok filmoktatásáról. Az elemi és középiskolákban 1936-ban 500 drb 16 mm-es vetítőkészüléket szereltek fel, melyek száma 1938-ig 3500-ra emelkedett, azóta pedig hozzávetőleges számítás szerint legalább megkétszereződött. Ennek megfelelő számú oktatófilm is készül, amelyeket a különböző filmtárakból kölcsönöznek ki az iskolák. Az ohioi közművelődési minisztérium filmsztyálynak legutóbbi jelentése szerint Ohio államban naponta 500 tekercs 16 mm-es oktatófilmet vetítenek az iskolákban. Chicago városában viszont az elmúlt év statisztikája szerint a nyilvános iskolákban több, mint egymillió tekercs oktatófilmet vetítettek.

Természetesen az Egyesült Államok óriási területén megnehezíti az egységes filmoktatást a különböző államok rendszere, mert hiszen mindegyik állam önállóan rendezkedik be a filmoktatásra és külön szerzi be film- és gépanyagát.

Az 1939-40-es évad mérlege

Július utolsó napjaiban járunk. Az 1939/40-es idény befejeződött. A már tizenegyedik hónapja folyó háború természetesen hatással volt az egész évadra, mert nemcsak a hadban álló államok, hanem a semlegesek és nemhadviselők is érzik annak hatásait gazdasági életüknek csaknem minden terén. A háború szállítási nehézségeket okozott és ezek a szállítási nehézségek a legtöbb helyen áruhiányt s ennek következtében drágaságot eredményeztek.

A magyar filmszakma is természet-szerűleg megérezte már ebben a szezonban is a szállítási, valutáris és egyéb akadályok miatt részben kieső nyugati filmek hiányát. Csak egy pillantást kell vetni az 1938-39-es és az 1939-40-es idény statisztikájára és szembeötlő az amerikai és francia filmek erős visszaesése. Ennek következtében az összes bemutatott filmek száma is jelentősen, a tavalyihoz viszonyítva 16%-os csökkenést mutat. Itt adjuk országonként és félévenként részletezve a két szezonban bemutatott filmek számának táblázatát:

Ország	1938/39			1939/40		
	I.	II.	Összes	I.	II.	Összes
	félév			félév		
Magyar	20	13	33	15	12	27
Amerikai	57	49	106	39	34	73
Német	13	22	35	19	26	45
Francia	21	19	40	19	12	31
Angol	1	1	2	4	2	6
Olasz				1	—	1
Összesen	112	104	216	97	86	183
Ebből külf.	92	91	183	82	74	156

Ebből a néhány számadatból mindent ki lehet olvasni. A magyar filmek például mindkét szezon második felében visszaesést mutatnak. Ez is annak a jele, hogy a gyártás mindkét idény folyamán hónapokig szünetelt. De az ideai magyar filmek száma is alatta maradt a múlt évben bemutatott magyar filmek számánál: ennek oka is az elvesztett hónapokban keresendő. Legfeltűnőbb az amerikai filmek csökkenése. Az amerikai filmek részleges kiesése idézte fel a filmhiány rémét. Az ideai szezonban éppen azzal a 33 filmmel került kevesebb bemutatásra, amennyivel az amerikai filmek száma csökkent a tavalyihoz képest. Például a Fox, amelyik tavaly 28 filmet jelentetett meg, az 1939-40-es szezonban csak 17 filmmel szerepelt a bemutatkozó műsorán. Ennek a 17 filmnek is érdekes az elosztása. A szezon első felére esik 14 Fox-bemutató, míg a másodikra csak 3. A Fox ugyanis normálfilmjeit még a valutakorlátozás előtt kihelyezte szezon-első dátumokra és a kontingens bevezetése miatt olyan slágereket volt kénytelen a jövő évadra eltenni, mint a Lil-lafüreden már bemutatott *Árvíz Indiában* vagy a *Stanley és Livingstone*. A francia filmek száma csökkent, de ugyanannyival emelkedett a német filmeké. Érdekessége még a kimutatásnak, hogy a most befejeződő szezonban, szemben az előbbivel, olasz film is szerepelt a magyar mozis műsorán. Az olasz film eddig ritka vendég volt ná-

lunk, de a jövőben a kieső nyugati filmeket részben olaszokkal pótolják és így minden valószínűség szerint nagyobb számban láthatjuk majd a baráti olasz nemzet alkotásait.

Más években ilyenkor már régen kialakult a jövőévi program, most még teljes bizonytalanságban van a szakma. Mire számíthatunk a jövő évadban? Természetesen nem tudhatjuk előre, hogyan alakul a politikai helyzet az elkövetkező filmidény alatt. Éppen ezért nem lehet kizárólag külföldi filmekről remélni a filmhiány kiküszöbölését. Mint már lapunk hasábjain számtalanszor olvashattuk, a magyar filmek számának minél magasabbra emelése most létkérdés, s ha a most már kerékvágásba jutott gyártás egyenletesen folyik tovább, a már legyártott filmekkel együtt kb. 50 filmre számíthatunk az előttünk álló évadban. Valószínűleg több német filmet is kapunk, s így remélhető, hogy a magyar, német és olasz filmekkel elkerülhető lesz a filmhiány, bár az amerikai filmek sorsa bizonytalan és a franciák közül csak a már megvásárolt és Magyarországon levő produkciókra lehet számítani.

Megvizsgáltuk az 1939-40-es szezont kvantitatív szempontból, nézzük már most az évad kvalitatív mérlegét.

Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy művészi szempontból a magyar filmgyártásnak még sohasem volt ilyen jó esztendeje. Jó volt az átlag magyar filmtermés is, de ezen felül mindenki egybehangzó véleménye szerint három olyan magyar filmet hozott az 1939-40-es évad, melyek világviszonylatban, a legjobbakkal összehasonlítva is megállnák helyüket. Ez a három film (mindenki tudja, de még egyszer felsoroljuk, megérdemlik) a *Földindulás*, *Gül Baba* és *Halálos tavasz*. Ezeket a filmeket majd úgy fogják emlegetni, mint a komolyabb, magasabb magyar filmmű-

vészet előfutárjait. De ezeken kívül is akadt néhány magyar film, amely — ha nem is ért fel az előbb felsorolt három filmhez — az átlagon jóval felülit produkál. (*Erdélyi kastély*, *Fűszer és csemege*, *Jöjjön elsején*). A magyar filmgyártás tehát, bár sok akadállyal kellett a gyártóknak megküzdeniük, szép eredményt mutatott fel az 1939-40-es évadban.

Ha a szezon külföldi filmjeit vizsgáljuk minőségi szempontból (anélkül, hogy a zsűri jogkörét vindikálnók magunknak; pusztán a közvélemény ítélete alapján), meg kell állapítanunk, hogy több külföldi siker is volt ebben az idényben, mint az előbbiben. Már a szezon első felében egész sor olyan film volt, amely elérte premierben a négy hetet, nem beszélve az utánjátszó színházakban elért sokszor nagyobb sikerről. Hogy csak néhányat soroljunk fel ezek közül: *Szerelmem, tolvaja*, *Várom, Párisi ház*, *Isten veled, tanár úr!*, *Csapda*, *Gibraltár*, *Trópusi mámor*, *Kirchfeldi pap*, *Kék csillag*, *Pygmalion*, *A négy toll*. Ezekhez csatlakozott a szezon második felében az idei legnagyobb filmsiker, az *Oz*, de voltak itt is filmek, amelyek szepremier-sorozatot értek el. (*Egyetlen éjszaka*, *Gunga Din*, *Kár volt hazudni*, *Örökké* és most legújabbán a *Nyugati villámháború*.)

Mint ezekből az adatokból kitűnik, a külföldi filmek számbeli csökkenése nem hozta magával a nivó süllyedését is. Ez természetes is, hiszen ha egy kölcsönző valutát kap a külföldi filmvásárlásra, magától értetődően a legjobbat fogja kiválasztani. Ezért a most következő 1940-41-es idény is minden bizonnyal hoz majd néhány kiemelkedő alkotást, ha csökkenni is fog a bemutatott filmek száma. A szakma most minden erejével arra törekszik, hogy kiküszöbölje ezt a számbeli csökkenést, ha pedig ez nem lehetséges, akkor ez a csökkenés minél kisebb legyen és ne sodorja a szakmát katasztrófális helyzetbe.

KÁDÁR MIKLÓS

FILMBEMUTATÓ A BUDAPESTI OLASZ KÖVETSÉGEN

Július 17-én a budapesti olasz követség kertjében nagyszámú közéleti előkelő közönség előtt került bemutatásra a „Lángoló hegy” c. színes és a „Luciano Serra pilóta” című repülőfilm. Az első sorban, jobbszélen Teleki Pál gróf minisztereinek, az előtérben, többek között, a japán, finn és jugoszláv követ látható. (Schäffer Gy. felv.)

A film a Nemzeti Munkaközpont szolgálatában

Ismeretes, hogy az 1939. II. t. c. a női honvédelmi szolgálatnak megszervezését írja elő — egyelőre önkéntesen — s a női honvédelmi szolgálat országos felügyelősége az *Egyesült Női Tábor*-ra bízta az önkéntes jelentkezők szervezését. Alig néhány hét alatt negyvenezer hőselkü és tettekes magyar leány és asszony jelentkezett. A MAGYAR FILM olvasói nagyon jól tudják — a legutóbbi *Magyar Világhíradó*-ból is, — hogy a rendkívüli viszonyok miatt a katonai szolgálatot teljesítő férfiak munkahelyein a „női honvédek” helyettesítik igyekezettel és komolysággal a vártán levőket. Kertészek, raktárnokok, fuvarozók, túzóltók, gépkocsivezetők, kocsisok, pályaudvari felügyelők, különféle segéd munkások, gyárgondozónők, cipészek stb. kerülnek ki az átképzett hölgyek soraiból, akik így szolgálják a hazát. Nem szabad tehát félreérteni a női honvédelmi szolgálatot. Nem kitűnő céllövőket, pompás női rohamcsapatokat akarnak kiképezni, — hiszen a magyar férfi az első katona a világon, — hanem lehetőség szerint a hadbavonuló férfiak helyettesítését kívánják megszervezni, hogy a munka egészséges üteme ne lassúbbodjék. Hír szerint hamarosan már száztízezer női honvéd kezdheti meg honvédelmi szolgálatát.

Felhívták e sorok írójának figyelmét, hogy a *Nemzeti Munkaközpont* pestszentlőrinci női csoportja még az elmúlt év őszi fegyveres kiképzésben részesítette tagjait, s erről az NMK keskenyfilmét s készített. Be is mutatták a filmet, hiszen egy filmelőadás minden szónál ékebben beszél.

A *Nemzeti Munkaközpont* üllőiúti székházának kétszázszemélyes vetítőtermében hét szépen sikerült keskenyfilm mutatott be a filmek készítője, *Kézdí János* Beszkárt főtiszt.

A filmeket hordozható kis vetítőgépen pergették le. *Agfa Super Movector*

16 mm-es filmhez való vetítőgépet, hordozható gyöngy-vetítőszerkezetet, és a néma film zenei kíséretére ötletes hordozható kéttányéros zenegépet használnak az előadások megtartásához. Az egész készülék bárhol felőra alatt felállítható. Az idáig elkészült filmek a *Nemzeti Munkaközpont* szabadidőszervezetének, — mely *Becsüld a munkát!* néven teljesíti a magyar munkásság egészséges és a mai időknek megfelelő szórakoztatását, nevelését — kirándulásairól, innepélyeiről szólnak s a hét film lepergetésének időtartama két és fél óra.

A keskenyfilmek természetesen nagyon nagy sikert aratnak, hiszen szereplői a Berlinben, Bécsben, Nürnbergben, Olaszországban és a gyönyörű magyar tájakon járt munkások, akik a téli estéken rendezett kultúrelőadásokon örömmel látják viszont felejthetetlen utóélményeiket.

Teljesen hangosfilm benyomását kelti valamennyi itt bemutatott kép. *Kézdí János* ügyes ötlete, a képünkön is jól látható kéttányéros zenegép helyettesíti a zenekart. A zenekíséret mondhatni tökéletes. A filmek rendezője, *Kézdí János* kis füzetet állított össze, amelyben pontosan előírta a futó filmek zeneszámait. Ezek a sorszámkok kerültek a lemezekre is, úgy, hogy bárki kis gyakorlattal vilámgyorsan megtalálhatja a soronkövetkező lemezt.

A legtöbb filmben színes részleteket tapolhat meg a néző, s ha az anyagi lehetőségek megengedik, a jövőben különösen szép keskenyfilm-tervek megvalósulásáról számolhatunk be.

A pestszentlőrinci női nemzetvédelmi film ismertetésére kissé érdemes kitérnünk. Témáját ugyanis a legkomolyabban ajánlhatjuk a kultúrfilmgyártók figyelmébe. A jó kultúrfilm — véleményünk szerint — az, amely a nagyközönség teljes érdeklődésére tarthat számot. Nem hisszük, hogy ne lenne ez így

a női honvédelemről esetleg készített film esetében, amikor az ország minden tájáról lelkes szavakkal ajánlják fel asszonya'nk építő, dolgozó kezük munkáját.

A pestszentlőrinci női csoportról készült *Nemzeti Munkaközpont*-film ügyes, jól pergő és változatos. A 25 perces film felöleli a felhívás kibocsátásától az első női csapat kitüntetéséig a kiképzés komolyságát, lelkes hangulatát, de humorát is. (Csak éppen az egyik humoros jelenet ellen emelünk kifogást. A kép egy már kiképzett hölgy otthonát mutatja be, aki férfi hozzátartozóját oktatja fegyvergyakorlatokra. Ez túlzott beállítás és a férfiak rátermettségének, katonai készségének lekicsinylésére vezethet. A „kardos” hölgyet a filmből ki kell vágni!)

A *Nemzeti Munkaközpont* keskenyfilm-szolgálatát alaposan felkészült és tehetséges szakértő munkája. A filmeket az időnként ellátogató külföldi vendégeknek is bemutatják. Az olasz és német követtség, valamint az itt élő kolóniák lelkes tapsai jutalmazták már a keskenyfilmeket, a magyar munkásoknak pedig — mint már említettük — sok kedves percet szereznek ezek a filmek.

A kultuszminiszter néhány napja bízta meg vitéz *Marton Béla* országgyűlési képviselőt, a *Nemzeti Munkaközpont* országos elnökét, a *Becsüld a munkát!* szabadidőszervezet megteremtőjét, Magyarországnak a nemzetközi szabadidőszervezeteknél való képviselővel. Ezzel jutalmazza a képviselő lelkes munkáját, aki évek hosszú során keresztül épített ki az ország, német és magyar munkásság között a kellemes kapcsolatokat. Mint értesülünk, a nemzetközi szabadidőszervezetek legutóbbi nagytalálkozásán Magyarországnak jutott feladatul a nemzetek népviseletének ismertetése. *Kézdí János* most közel egy óra, végig színes keskenyfilmet készít a magyarországi népviseletek gyönyörűségeiről, hogy ez képviselje majd hazánkat a világ előtt. Részleteket láttunk a készülő keskenyfilmből, amely az eddigiek szerint méltán képviseli majd Magyarországot a legközelebbi nemzetközi találkozóon.

vitéz DEZSÉRY ENDRE

Új üzemezőtői és gépkezelői tanfolyam nyílik

A budapesti m. kir. áll. mechanikai és elektromosipari szakiskolán (Budapest, VIII. ker. Tavaszmező-u. 15.) 14 hetes mozgófényképüzemi üzemezőtői és gépkezelői tanfolyam nyílik meg, elegendő jelentkező esetén úgy az üzemezőtői, mint a gépkezelői szakon. Az előadásokat az esti órákban mindenkor 6-9 óráig tartják. Az üzemezőtői és gépkezelői szakot esakis külön-külön lehet elvégezni. — A tanfolyamra a tanfolyam elnökehez intézett és a tanfolyam igazgatóságánál legkésőbb szeptember hó 7-én déli 12 óráig benyújtott 2 pengős okmánybélyeggel ellátott folyamodványban lehet jelentkezni.

Felvételi díj címén összesen 100.— pengő fizetendő.

Érdeklődőknek tájékoztatót küld a tanfolyam igazgatósága.

Agfa Super Movector 16 mm-es filmvetítő-gép kéttányéros zenegéppel, a Nemzeti Munkaközpont szolgálatában. (Jakab Sándor felv.)

TECHNIKA

SZERKESZTI: KARBÁN JÓZSEF

A modern színes fényképezés

Több oldalról történő érdeklődésnek tessék eleget tenni, a színes fényképet, amikor mintegy felezés lehetőségéről írok. Éppen a lillafüredi film-bemutatókkal kapcsolatban, az ott vetített színes magyar készítésű film indította meg a kérdések lavináit. A kérdések legtöbbször úgy szólnak: miért nem tudunk színes magyar filmet készíteni akkor, amikor a filmamatőrök számos jól sikerült képet már bemutatnak. Többben abban a téves hitben voltak, hogy a kérdéses film magyar amatőr talál-

amerikai gyártmány majd mind nyomdai úton készül. A nyomdaipar háromszínnyomása átvitt értelemben azonos a nálunk már sokszor megcsodált *Technicolor*-ral. Tehát itt szó sem lehet a *fotográfiai* úton nyert színekéről, ha pozitív másolatról beszélünk. Természetes, hogy a színek kivonatokat negatívja fényképezési úton jött létre.

Gazdaságilag az ilyen kombinációs felvételek roppant nagy megterhelést jelentenek a gyártó számára, mert eltekintve a különleges felvételi géptől, világitási testektől, háromszoros filmnegatív használatra kell számítani. Az ilyen filmek alapos felkészültséget igényelnek, különösen technikai szempontból. Csak tudományos alapossággal lehet a film forgatását megkezdeni. A későbbi filmfeldolgozás során rengeteg akadállyal kell megküzdeni, míg használható másolatot lehet felmutatni.

Tisztán fotográfiai színeképet csak az utóbbi időkben sikerült létrehozni, bár a kísérletek még a világháború előtti időkre nyúlnak vissza. A német *Fischer* volt az, aki feladatául tűzte ki, hogy olyan anyagot készítsen, amelyet mindenki használhat és felvétel után különösebb fáradság nélkül színes képet kaphasson.

A *Fischer*-féle elgondolás csak az újabb időkben éledt fel, amikor két amerikai tucós fotókedvelő: *Mannes* és *Godowsky* a megkezdett utat folytatva, egy lényegében eltérő eljárást valósított meg. Ez a *Kodak* részéről forgalomba hozott *Kodachrome* színes képanyag. Ez az eljárás sem valósítja meg azonban a filmvilág óhaját.

Az egyszerűen feldolgozható filmanyagot egyelőre az *Agfa* valósította meg az *Agfacolor*-ral. Ezzel a modern

képanyaggal lehetséges előzetes színkivonatok készítése nélkül kettős előhívással színes képet kapni. A kívánalmaknak megfelelő anyag úgy készül, hogy az alaprétrege (üveglemez, film, papíros) először egy piros színre érzékenyített, azután egy zöld színre érzékenyített, erre pedig a bírómezüst érzékenységi kikapcsoló sárgafényzsűrő és végül egy kékszín iránt érzékeny réteg kerül. Egy alapra tehát három színsávra érzékeny emulzió kerül, szoroson egymáshoz kötve és mindegyik képes a látható spektrum egyharmadát rögzíteni. A felvételnél a piros sugarak csak a legalsó panchromatikus rétegre hatnak, a zöld sugarak csak a középső orthochromatikus rétegre és a kék sugarak csak a felső rétegre hatóssak. A sárga sugarak hatása megoszlik az ortho- és panchrom rétegekben stb. Ha a felvételt előhívjuk egy általánosságban használt előhívóban (metol-hydrochinon), kapjuk a szokásos fekete-fehér negatívot azzal a különbséggel, hogy a fényképezett tárgy színei a negatív három rétegében vannak elosztva.

Ha az ismert módon a negatívot „megfordítjuk”, akkor a színek kivonatoknak megfelelő kiegészítő pozitívet kapunk. A feladat most már az, hogy a három rétegben megoszló pozitív színkivonatokat a szubtraktív eljárás előírásai szerint megszínezzük, tehát a legfelső kérzékenységi réteget sárgára, a középső zöldszínezékenységi réteget bíborszínre, a legalsó pirosérzékeny réteget kékeszöldszínre.

A fényképezési réteg egyszerűen való előhívása régen ismert. Ha pl. pyrogallolal előhívott lemez ezüstjét *Farmer* gyengítővel eltávolítjuk, marad a lemezen egy tisztán átlátszó egyszínű kép (maradék). Az egyszínű kép azért jön létre, mert a pyrogallol az ezüsttel együtt színes oxidációs terméket is kiválaszt. Ezt már *Homolka* állapította meg. *Fischer* annakidején olyan előhívókat használt, amelyek oxidációs termékei, a hozzáadott oldható organikus alkotórészekkel együtt, színanyagot adtak. Az ily módon kapott egyszínű képből az ezüstöt eltávolítva, a maradékképet tiszta színanyagból állt.

Fischer további kísérletei során egy másra öntött emulziót használt, amelyek mindegyike más-más színalkatrészt tar-

A budapesti bemutató-filmszínházakban 1940 február 1-től július 31-ig

(Az 1938 augusztus 1-től 1940 január 31-ig terjedő időszakra vonatkozó hasonló kimutatása MAGYAR FILM

	ÁTRIUM	CASINO	CITY	CORSO	DÉCSI	FO
1940. II. 1-7.	Az utolsó Werezkey	Földindulás	Az első csók	Trópusi mámor	Az utolsó Werezkey	Hal-
1940. II. 8-14.	Az utolsó Werezkey	Földindulás	Mátyás	Férjék keresei	Az utolsó Werezkey	Hal-
1940. II. 15-21.	Gunga Din	Az utolsó Werezkey	A préri kapitánya	Potyautas	Viktória	Hal-
1940. II. 22-28.	Gunga Din	4 toll	A préri kapitánya	Potyautas	Viktória	Jua-
1940. II. 29-III. 6.	Fűszer és csemege	Fűszer és csemege	Koch Róbert	Broadway-szerenád	Fűszer és csemege	Jua-
1940. III. 7-13.	Párbaj semmiért	Fűszer és csemege	Asszonylázadás	Broadway-szerenád	Fűszer és csemege	Vág
1940. III. 14-20.	Párbaj semmiért	Ferdinánd (k)	Asszonylázadás	Erdélyi kastély	Fűszer és csemege	Vág
1940. III. 21-27.	Jöjjön elsején	Ferdinánd (k)	Ferdinánd (k)	Asszonyok	Jöjjön elsején	Ha
1940. III. 28-IV. 4.	Jöjjön elsején	Ferdinánd (k)	Indiáneskü	Asszonyok	Jöjjön elsején	Ha
1940. IV. 5-11.	Ifjúság	Egyetlen éjszaka	Ifjúság	Asszonyok	Amanda két élete	Ha
1940. IV. 12-18.	Gül Baba	Egyetlen éjszaka	Gül Baba	Kisért a mult	Amanda két élete	Ha
1940. IV. 19-25.	Gül Baba	Jöjjön elsején	Gül Baba	Kisért a mult	Kár volt hazudni	Ord
1940. IV. 26-V. 1.	Nem vagyunk angyalok	Rajongás	Ifjúság	Andy Heardyt	Kár volt hazudni	Dr.
1940. V. 2-8.	Halhatatlan keringő	Tamási úri	Lázadó szerelem	Andy Heardyt	Kár volt hazudni	Hull
1940. V. 9-15.	Halhatatlan keringő	Párisi lányok	Párisi lányok	Császárivadász	Kár volt hazudni	Hull
1940. V. 16-22.	Kár volt hazudni	Kacagó weekend (k)	Kacagó weekend (k)	N. N. és Társa	Kár volt hazudni	Hull
1940. V. 23-29.	Kár volt hazudni	Találkoztam...	Találkoztam...	N. N. és Társa	Kár volt hazudni	Gül
1940. V. 30-VI. 5.	D. III. 88.	Kár volt hazudni	Táncrend (fu)	N. N. és Társa	Az üldözött	13-a
1940. VI. 6-12.	D. III. 88.	Kár volt hazudni	Táncrend (fu)	Toprini nász	Az üldözött	Te
1940. VI. 13-19.	Az asszony és a multja	Örvény (fu)	Veszedelemes életkor (k)	Andy Heardy	Az asszony és a multja	Tán
1940. VI. 20-26.	Dunai hajósok	A két tőkfej	Mesebeli herceg	Andy Heardy	Iglói diákok (fu)	Tán
1940. VI. 27-VII. 3.	Nyugati villámháború	A két tőkfej	Szellemek földje	Erzsébet hercegnő	Éjszaka kezdődött (fu)	Elso
1940. VII. 4-10.	Nyugati villámháború	A két tőkfej	Torockói (fu)	Világpanoráma (k)	Éjszaka kezdődött (fu)	Féri
1940. VII. 11-17.	Nyugati villámháború	Éjszaka kezdődött (fu)	Rozmaring (fu)	Csintalan asszonyok (fu)	Ámok (fu)	Erd
1940. VII. 18-24.	Nyári szünet	Éjszaka kezdődött (fu)	5 millió keres	Szervusz Péter (fu)	Nyári szünet	Nyá
1940. VII. 25-31.	Nyári szünet	Nagy keringő (fu)	Inkognito (fu)	Tűzkeresztiség	Nyári szünet	Nyá

talmazott. A színelőhívások (komponensek), az azonos előhívó oxidációs termékeivel kapcsolódva, a szükséges színek sorát adják.

A színelőhívás gyakorlati részét azonban nem sikerült Fischernek megvalósítania, mert mint várható volt, a három egymásraöntött emulzióba foglalt színelőhívó részek a későbbi előhívás során összeolvadtak, keveredtek, átszivárogtak, tehát nem maradtak a képnek megfelelő elhatárolt területen. Így sok évi munka egyelőre veszendőbe ment. Fischer ismerte kutatásainak jelentőségét és egyik szabadalmában említi a több emulziójú anyagokkal való többszintű képek előállítását.

Fischer kísérletei igazolták, hogy lehetséges az előhívással egyidejűleg színelőhívókat is előállítani, ha az előhívó anyagok mellett további „komponensek”-nek nevezett anyagok jelen vannak, amely az előhívó oxidációs termékeivel kapcsolódva, színelőhívóanyagot adnak.

Az *Agfa* feladata volt, hogy az említett színelőhívó anyagokat a rétegben megrögzítse, átszivárgásukat az egyik rétegből a másikba megakadályozza. Feladata volt az *Agfának*, hogy a komponensek sima kapcsolódását az ezüsttel biztosítsa. E feladatok megoldását egy másik emulziótechnikai kérdés előzte meg.

Az *Agfa* kutatólaboratóriumának sikerült teljes értékű színelőhívókat találnia és azokat a háromrétegű anyag emulziójába elhelyezni. (Hogy ez milyen munka volt, jellemzi, hogy az idegen anyag nyoma teljesen megváltoztatja a fényérzékeny emulzió eredeti tulajdonságait. A milligramm tört része nagy szerepet játszik az emulzió állandóságánál és színelőhívóképesítésénél.) A rétegek mindegyike tartalmazza azokat a színelőhívó anyagokat, amelyekre a színelőhívás során szükség van.

Ezek szerint az *Agfacolor* felépítése az alábbi:

Alapanyag, fényelnyelő réteg, piros iránt érzékeny réteg kékeszöld színelőhívó anyaggal, zselatin közréteg, zöld iránt érzékeny réteg bíbor színelőhívó anyaggal, sárga fényzűrő réteg, mint közréteg, kék iránt érzékeny réteg sárga színelőhívó anyaggal.

A rétegek vastagsága 4–5 ezred milliméter között változik.

Ha a megvilágított képek előhívása az előbb elmondottak alapján megtörtént, hozzáfoghatunk a szín-előhíváshoz. A „megfordított” fekete-fehér pozitív kép ezüstjével együtt otmaradtak a színelőhívó is. A „megfordított” brómezzüst képet tehát előhívjuk az ún. színelőhívóval, amely a képet ezüstlé és színné redukálja. (A színelőhívó anyag kereskedelmi forgalomban nem szerezhető be, azért

rendezett be az *Agfa* előhívó laboratóriumot Budapesten színelőhívóanyagok feldolgozására.) Ha a kép ezüstjét *Farmer* gyengítővel (ferricyanokálium + natrium thiosulfát) eltávolítjuk, kapjuk az eredetéhez hasonló színelőhívó képet.

Ez az eljárás egyelőre az amatőr fényképezés terén nyert széles bevezetést.

KARBÁN JÓZSEF

A filmművészet eszközei (1. A filmdráma)

Írta:

PACSÉRY ÁGOSTON

A filmelőadást az a cselekmény-sor indítja meg, melyet az író, mint történetet elképzelt. Ezt a történetet semmiféle műfajjal kifejezni nem lehet, illetve csakis filmen lehet formába önteni.

A filmdráma se nem regény, se nem vers, sőt még csak színpadi dráma sem. Szükségszerűen csak mozgóképek egymáshoz való viszonyával alkotható meg. Ez a lényege annak a cselekmény-folyamatnak, amelyet a filmen lehet előadni. Általános felfogás, hogy a film mindent előadhat. Ez egyrészt igaz, másrészt lehetetlen. Ennek a tévedésnek esett áldozatul a film akkor, amikor megjelent és ma is, a hang felfedezésekor. Való igazság, hogy nincs emberi gondolat, érzés, eszmei és lelki folyamat, átélés, amit filmen kifejezni nem lehet, de viszont számtalan olyan megnyilvánulás van, mely vizuálisan nem ábrázolható. Így például egy tárgynak a belseje, vagy a priori a hang. Ez a felismerés indít minket arra a megállapításra, hogy a film nem tud mindent kifejezni. A filmdráma pedig éppen ezért csupán olyan célokkal készülhet el, amelyek figyelembe veszik ezt a megállapítást. Ha tehát a filmdrámáról beszélünk, akkor ezt a drámát egy olyan megnyilvánulásnak képzeljük el, mely semmilyen más művészet formájának szolgálatába nem állítható.

A filmdráma ennek ellenére a színpadi dráma tartalmához áll közelebb. Értsük meg! Nem a színpad formájához, hanem tartalmához. Emberi sorokat, indulatokat és összeütközéseket fejez ki ez is és az is. De ritmus, hely,

idő nem fedik egymást és főleg formái ellentétesek. A film minden pillanatban változhatatlan színelőhívó. A színpad nem. A film bármikor ugrálhat idők, korok, múlt, jelen és jövő között. A színpad ezt sem teheti meg. A színpadon a szó hatása a döntő, a filmen a képé.

Ahogy a színpadi előadás auditív, a film éppen úgy vizuális. A regény leíró műfaj. A festészet képi. A szobrászat plasztikai. Minden műfaj magában hordozza kötött formáinak törvényét, melyet áthágni nem lehet. A filmdráma tehát nem zárhat magába olyan elemeket, melyeket a képszerzők nem tudnak kifejezni. A filmdráma sem a leírást, sem az elbeszélést, sem az írott szimbólumot nem használhatja. Ugyanígy nem használhatja azokat a drámákat sem, amelyeket az élő színész interpretál, legfeljebb azokat a színpadiilag rossz drámákat, melyek éppen a film hatása alatt vizuálisnak készültek. Például a *Mirakel*.

Ha tehát a filmdrámának az elemeit kívánjuk leszögezni, akkor elsősorban tudnunk kell, hogy melyek azok az eszközök, azok a művészi formaeszközök, melyek a filmet kifejezni hivatottak.

Ezekre a kérdésekre csupán akkor tudunk választ adni, ha a film egyes művészi eszközeit megvizsgáljuk. Miután filmdrámáról ma még nem beszélhetünk, mert nincsen, a filmdráma esztétikáját felalítani nem is tudjuk. Csúppán a művészi eszközök tanulmányozása után azokat a feltételeket vonhatjuk le, melyek a filmdráma alapjait tartalmazzák. (Folytatjuk.)

g színrekerült filmek táblázata, különös tekintettel a magyar filmekre

FILM 1940 március 2-i 9. számában jelent meg. — Rövidítések: k; kisfilm-műsor, fu: felújítás (repriz).

FORUM	OMNIA	RADIUS	ROYAL APOLLO	SCALA	URÁNIA
Malásos tavasz	Canitoga hőse	Nősténytigris	Földindulás	Kedélyes szálloda	Operabál
Malásos tavasz	Mátyás	Egyetlen éjszaka	Gunga Din	Férjet keressék	Operabál
Malásos tavasz	Mátyás	Egyetlen éjszaka	Gunga Din	Texas I.	Édesanyám
Quare	Dzsungel Jim	Egyetlen éjszaka	Gunga Din	Texas II.	Riói rejtély
Quare	Nadrágos angyal	Egyetlen éjszaka	A tenger ördögei	Rajongás	Koch Róbert
Quare	Asszonylázadás	Párbaj semmiért	Erdélyi kastély	Rajongás	Koch Róbert
Quare	Asszonylázadás	Egyetlen éjszaka	Erdélyi kastély	PéNZ beszél	PéNZ beszél
Quare	Gőre Gábor	A szerelem beleszól	Oz	Vénlány	Kitty
Quare	Gőre Gábor	A szerelem beleszól	Oz	Vénlány	Kitty
Quare	Makrancos úr	Jesse James	Oz	A kis csitri	Kongóexpressz
Quare	Makrancos úr	Jesse James	Oz	Erdemes örökölni?	Gül Baba
Quare	Isten tenyerén	Örökké!	Oz	Tamás úrfi	Gül Baba
Quare	Méltóságos asszony	Örökké!	Oz	Fekete éjszakák	Gül Baba
Quare	Hurrá apa lettem!	Örökké!	Oz	Fekete éjszakák	Lázadó szerelem
Quare	Párisi lányok	Napoleon	Oz	Floridai kaland	Nanette
Quare	Kacagó weekend (k)	Napoleon	Mégis szép a világ!	Floridai kaland	Nanette
Quare	Oz	Napoleon	Mégis szép a világ!	Floridai kaland	Gűz az óceánon
Quare	Oz	Napoleon	3 agglégény	Floridai kaland	D. III. 88.
Quare	Oz	Családi titok	A két tőkfej	Te vagy a dal	D. III. 88.
Quare	Oz	Titkos megbízás	A két tőkfej	Temető 1940. (k)	D. III. 88.
Quare	Oz	Dunai hajósok	S. O. S. Sahara	Varieté (fu)	Mesebeli herceg
Quare	Oz	Boresa Amerikában (fu)	S. O. S. Sahara	Nesztyé fiú (fu)	Nyugati villámháború
Quare	Oz	Nagyvárosi lány	Botrány a cirkuszban	Ahogy tetszik (fu)	Nyugati villámháború
Quare	Fehér barát (fu)	Nagyvárosi lány	Botrány a cirkuszban	Az ember néha téved (fu)	Nyugati villámháború
Quare	A dzsungel banditái	Esős délután (fu)	Reménytelen eset	Halálbricád (fu)	Nyugati villámháború
Quare	Bors István (fu)	Pesti mese (fu)	A csikagóli szobalány	Titkos házasság (fu)	Nyugati villámháború

Premier Plan

POGÁNY FRIGYES dr.

Mint a Népnevelő Filmipari Rt. részvényese és igazgatósági tagja szerzett először kapcsolatot a magyar filmélettel 1921-ben. Ugyanakkor az első filmcenzúrabizottság tagja lett, mely tisztségét mindmainapig viseli. Alelnöke volt a Magyar Nemzeti Filmtanácsnak, tagja a Filmalapnak, első igazgatósági tagja a Hunnia Filmgyárnak. 1928 óta a kölesznökök egyesületének elnöke. 1929-től 1936-ig a Magyar Filmklub elnöke. Korábban igazgatósági tagja, majd elnöke volt a kultuszminisztérium delegálásában az iskolai filmoktatás első magyar intézményének, a Magyar-Holland kultúrgazdasági rt.-nak. A tavalyi évad kezdetétől a Művészfilm kft. művészeti ügyvezetője. Kétévtizedes előkelő szakmai posztjain a magasrangú köztisztviselő gyakorlatával, tudásával és tekintélyével végezte munkáját és oldotta meg a vállalt feladatok légióját. Biztos judiciumú elnök, nyugodt, analízáló szónok, akinek mindig sok és értékes mondanivalója van. Bocssásson meg, ha közéleti szereplésének rengeteg fejezetére néhány sornyi portrénkban nincs módunkban kitérni. Az egykori pécsi premaratus diák hosszú, fáradságos, de eredményes utat tett meg a h. államtitkári méltóságig. Számtalan állomásának ismertetése kötetre való lenne. Legutóbbi állomását, a magyar filméletet amnyira megszerette, hogy soha többé nem indul el másfelé. Reméljük!

ÚJ FILMEK

Tűzkeresztység

(Feuertaufe)

Gyártotta: Tobis
Beszél: németül
Magyar szöveg: Pacséry László
Hossza: 2467 méter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: Tobis
Bemutatta: Corso, július 25.

*

A film címe a fiatal német léghaderő tűzkeresztységét jelenti. Nemrég láttuk a nyugati villámháborúról készült riportfilmet. Ez a film a lengyel háború történetét pergeti le előttünk másfél óra alatt. A kettő között azonban lényeges különbségek vannak. Az előbbi a háború minden fázisáról adott pontos és mindegyesztől gyors beszámolót, addig ez a film a lengyel háborút a léghaderő szemszögéből vetíti elénk. Bemutatja, milyen fontos szerepe volt a modern harcászat legfélelmetesebb eszközeinek, a repülőknak a lengyel összeomlás előidézésében. Az operatőr ott ült a pilóta mögött, akár bombázó, akár felderítő útra indult az a lengyel területek fölé. A légiónyi névtelen operatőrnek köszönhetjük ezt az értékes történelmi dokumentumot. A nagyszabású film minden munkása névtelen maradt, kivéve azt a hét operatőrt, akik életüket áldozták a filmkultúrának. Ezek: Erich Uffel, Otto Pieter, Erich Westrom, Paul Thiel, Werner Boldt, Willy Gerlach és Heinz Freier.

K. M.

Chicagói szobalány

(Maisie)

Irtá: Mary McCall és Collison
Rendezte: Edwin L. Marin
Főszereplők: Robert Young, Ann Sothorn, Ruth Hussey, Ian Hunter, Cliff Edwards
Gyártotta: Metro
Beszél: angolul
Magyar szöveg: Pacséry László
Hossza: 2071 méter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: Metro
Bemutatta: Royal Apollo, július 25.

*

Maise Raiver a vadnyugat egyik városába, Big-Hornba szerződik le egy színtársulathoz. Mikor a városkába ér, kénytelen tudomásul venni, hogy a társulat felszedte sátorfáját, mielőtt primadonnája megérkezett volna. Maisie, egy fillér nél-

kül maradván, egy céllövő bódéjánál vállal munkát. Itt összeakad Slim Martinnal, egy közeli birtok jóképű, de nőgyűlölő intézőjével. Slim megszánja a leányt, s kedvéért hajlandó célbalőni. Maisie becsempeszi magát a birtok teherautójába és Slim legnagyobb megrökönyödésére, a birtokon száll ki a kocsiból. Heves jelenet után Slim tudomására adja, hogy másnap tovább küldi vonalra. Maisie közben megtudja, hogy Mr. Ames, a birtok tulajdonosa, feleségével együtt, hosszabb tartózkodásra a birtokra érkezik. Elhatározza, hogy a birtokon marad és a pályaudvaron, amikor a vendégek megérkeznek, úgy mutatkozik be Mrs. Amesnek, hogy Slim komornánál alkalmazta, amit Amesné örömmel vesz tudomásul. Ames, aki azért hozta el feleségét Newyorkból, hogy kiábrándítsa őt egyik kalandjából, ismét gyanakodni kezd és nem alaptalanul. Mrs. Ames udvarlója újból feltűnik. Maisie, — aki közben a tanya kedvence lett, — aggódva látja Mr. Ames lehangoltságát és igyekszik őt megnyugtatni. Közben Slim és Maisie egymásba szeretnek és Slim megvallja Maisie-nek, hogy azért gyűlölö a nőket, mert egyszer egy nő rútol visszaél szerelmével. — Maisiet és Mr. Amest autószerencsétlenség éri. Ames súlyosan megsebesül. Maisie segítségért siet a pásztorkunyhóhoz, ahol a legragyobb megdöbbenésére együtt találja Mrs. Amest szerelmesével. Maisie heves szemrehányást tesz úrnőjének. Mrs. Ames bosszúból Slimnek azt mondja, hogy Maisie beleszeretett az ő férjébe. Slim, aki feleségül akarta venni Maisiet, most felelősségre vonja őt ezért, mire Maisie elhagyja a házat. Mr. Ames, a körülötte lefolyt eseményekből megtudja, hogy felesége udvarlója a közelben tartózkodik és miután nem tud lemondani feleségéről, agyonlővi magát. Az öngyilkosságban senki sem hisz és Slimet gyanúsítják a gyilkossággal. Maisie visszasiet, hogy Slimet megmentse. Kísérlete már-már kudarcba fullad, amikor megérkezik az elhunyt jogtanácsosa és a bíróságnak bemutat egy levelet, amelyben Mr. Ames bejelenti, hogy önkézüleg vetett véget életének és a birtokot Maisiere hagyja. Az ügyész természetesen azonnal elejti a vádat Slim ellen és Maisie és Slim boldogan vonulnak a birtokra.

*

Egy film, mely amit ígér, százszázalékosan beváltja. Kellemes szórakozást ígér és ezen a téren teljes mértékben kielégíti a nézőt. Meséje fordulatos, változatos. Van benne vadnyugat, szerelem, lópas, gyilkossági tárgyalás, úgy, hogy a közönség legszelesebb rétegeit is jól elszórakoztatja. Ann Sothorn nevét nálunk nem igen ismerték eddig. Most annál többen meg fogják jegyezni. Csinos és, ami a fő, nagyon tehetséges. Partnerét, Robert Youngot ellenben annál többen ismerik, még hozzá előnyösen: őt nem kell külön bemutatni.

K. M.

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM
CASINO
CITY
CORSO
DÉCSI
FORUM
OMNIA
RADIUS
ROYAL APOLLO
SCALA
URÁNIA

Nyári szünet
A nagy keringő
Inkognitó
Tűzkeresztység
Nyári szünet
Nyári szünet
Bors István
Pesti mese
Chicagói szobalány
Titkos házasság
A francia összeomlás

júl. 22-16l
júl. 25-16l
júl. 25-16l
júl. 25-16l
júl. 25-16l
júl. 25-16l
júl. 25-16l
júl. 22-16l
júl. 29-16l

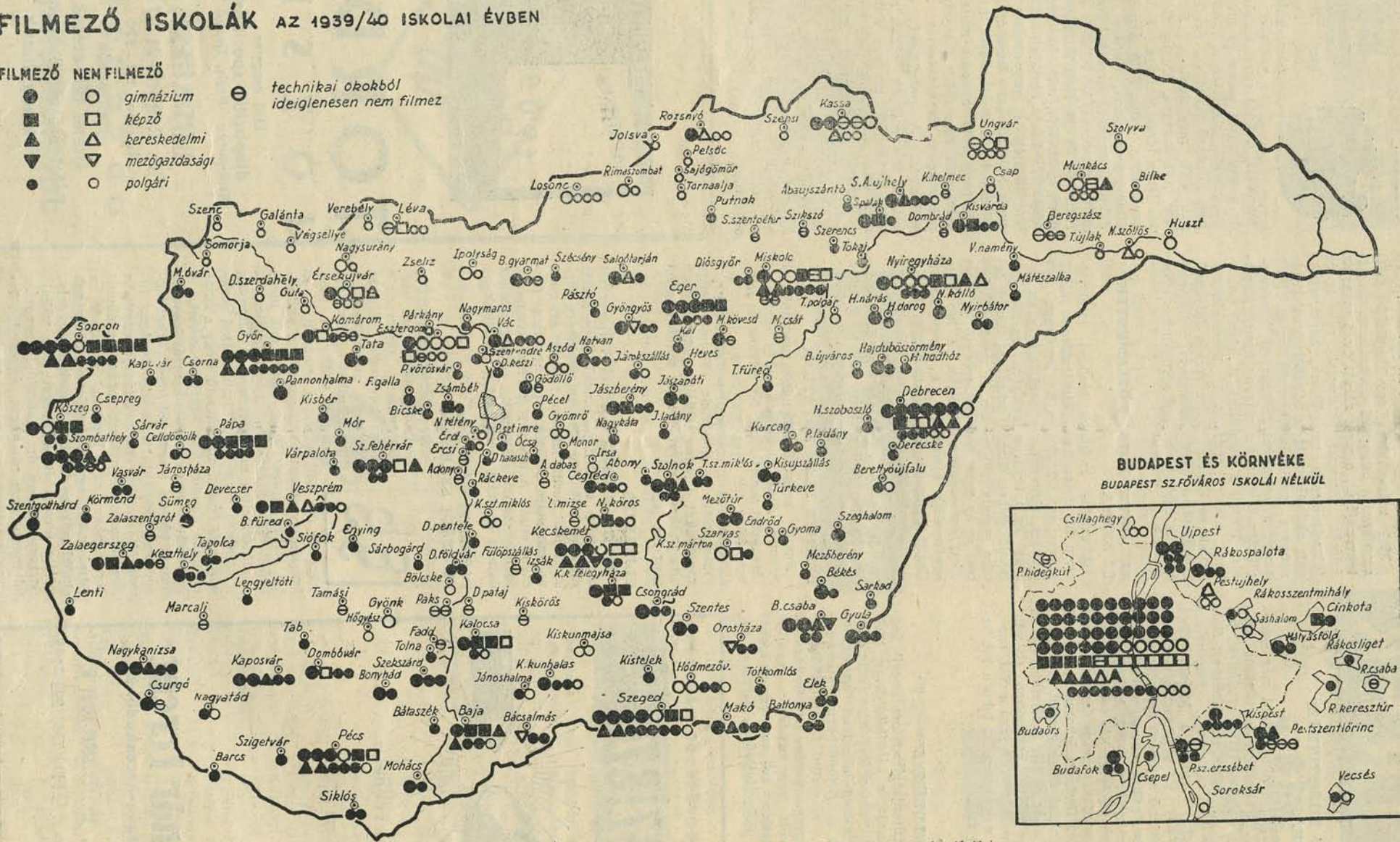
Metro
Hunnia
Tobis
Atelier
Kovács E.
Metro
Fox
UFA

FILMEZŐ ISKOLÁK AZ 1939/40 ISKOLAI ÉVBEN

FILMEZŐ NEM FILMEZŐ

- gimnázium
- képző
- ▲ kereskedelmi
- ▼ mezőgazdasági
- polgári
- ⊖ technikai okokból ideiglenesen nem filmez

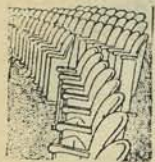
BUDAPEST ÉS KÖRNYÉKE
BUDAPEST SZ.FŐVÁROS ISKOLÁI NÉLKÜL

(Az „Oktatófilm Közlemények” júliusi számából.)

HIREK

BUDAPEST FILMSZÍNHÁZI STATISZTIKÁJA

Most jelent meg Budapest székesfőváros statisztikai hivatalának kiadásában Budapest Székesfőváros Statisztikai Szekciójának Molnár Olga szerkesztésében. Az

évente megjelenő népszerű kis könyvből a következőkben adjuk a budapesti filmszínházak statisztikáját 1938-ból. A főváros területén 81 mozgóképszínház működik, melyeknek befogadóképessége összesen 39.151 személy. Ezer fővárosi lakosra tehát 36 mozgóképszínházi ülőhely esik. A legtöbb mozgóképszínház a VII. kerületben (16), a legkevesebb a XII. kerületben (1) van. Egy ülőhelyre a legtöbb lakó a XII. kerületben (128), a legkevesebb lakó a IV. kerületben (10) esik.

MEGSZÜNT A „LICHTBILDBÜHNE”

A német filmujságirodalom egyik legrégibb napilapja, a *Lichtbildbühne*, több, mint háromévtizedes kulturmunkája után megszűnt, illetőleg beleolvadt az ugyan-csak naponta megjelenő berlini *Filmkurier* kötelékébe. A megszűnt *Lichtbildbühne* a német filmszakma pontos és részletes informátora volt harminchárom éven át és felejtethetetlen érdeme van a német filmkultúra nagyfejlődése terén.

A FŐVÁROSI PREMIERSZÍNHÁZAK MŰSORA AZ ELMULT IDÉNYBEN

Mai számunkban egy kimutatást talál az olvasó a budapesti elsőhetes mozika jártékrendjéről, a most zárult évad második feléről. Hasonló táblázattal már ez év február elején szolgáltunk kartársainknak, akik akkor is és ez alkalommal is bizonyára gyakorlatilag használt fogják látni ennek a hetenként feltüntetett filmösszeállításnak, amely a magyar filmek játszására fekteti a hangsúlyt. A közeli hetekben újabb statisztikai kimutatásokat adunk az elmúlt teljes szezon folyamata bemutatására került filmekről, színházanként és egyéb általános szempontok alapján.

AZ „OKTATÓFILM KÖZLEMÉNYEK” ÚJ SZÁMA

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium hivatalos havi folyóiratának júliusi száma, az *Oktatófilm Közlemények* egy érdekes térképet mellékel, amely az ország és a főváros területén az 1939-40. iskolai évben filmező iskolákat tünteti fel igen szemléltető módon. A rendkívül becses és az egész szakmát érdeklő térképet eheti számunkban közöljük. A lap közleményeiből kiemeljük a következőket: Geszti Lajos: *A 4-ik filmes tanév; O. K.: Az 1939-40-ben csatlakozott iskolák; Az 1939-40-ben forgalomba hozott filmek; Kertész István: Budapest székesfővárosi filmoktatása számokban; V. jegyzék a székesfővárosi oktatófilmjeiről.*

PREMIER PLAN ROVATUNK

Egyik kedvelt állandó rovatunk, a *Premier Plan*, amelyben új és régi kartársainkat vonultatjuk fel írásban és képen, négy hét óta — részben technikai okoknál fogva, részben pedig anyagtorlódás miatt, — kimaradt. *Premier Plan* rovatunkat e héten újból megtalálhatják olvasóink s a rovat ezúttal minden héten meg fog jelenni.

ELJEGYZÉS

Az elmúlt héten tartotta eljegyzését *Marionffy Emil* filmrendező *Egry Mária* művésznővel. Az ifjú művészpár a legszorosabb baráti körben, teljesen elvonulva ünnepelte életének ezt a nevezetes fordulópontját. A magyar filmélet két nagyjövőjű fiatal tagjának eljegyzéséhez őszinte kartársi szeretettel gratulálunk.

POZSONYI GÁBOR dr. — BÍRÓSÁGI SZAKÉRTŐ

Az igazságügyminiszter *Pozsonyi Gábor* dr. székesfővárosi főmérnököt újból kinevezte állandó bírósági szakértővé a filmtechnikai szakon. *Pozsonyi Gábor* dr. már

négy év óta tölti be ezt a feladatát és az igazságügyminiszter kinevezése a szakértői státusz újrarendezése alkalmából megerősítette a kiváló szakembert ebben a felelősségteljes munkakörben. A látszólag a szakmán kívül élő filmtechnikai szakemberről igazán elmondható, hogy a filmtechnika minden ágát kiválóan ismeri. A székesfővárosi oktatófilm-gyártás kapcsán hosszú idő óta a szakmai kérdésekkel legapróbb részletességig foglalkozó fővárosi főmérnök szakmai elismerését jelentette a filmkamara választások során az elmúlt esztendőben az a bizalom, amely őt a *Filmkamara* egyik fegyelmi bíróságának elnöki székébe ültette. A szakmában semmiféle anyagi érdekeltséget nem vállaló *Pozsonyi Gábor* dr. szakértői kinevezése feltétlenül arra rártermett és minden tekintetben független szakembert ért.

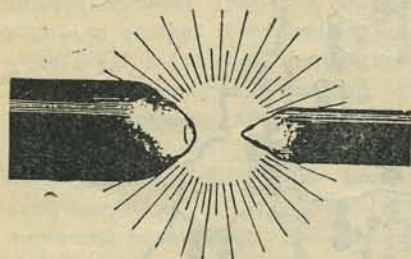
MAGYAR KULTÚRFILMBEMUTATÓ VIDÉKEN

Ünnepélyes kis ösbemutató zajlott le július 21-én, vasárnap délelőtt *Tatán*, az ottani *Est* moziban, ahol *Paulovics Mihály* kultúrfilmgyártó operatőr legújabb

munkája, a *Tata* című kultúrfilm pergett le a meghívott városi és megyei hatósági képviselők jelenlétében. *Tóth Miklós* városi főjegyző fogadta a vendégeket, akiknek élén megjelent *Esterházy János* gróf özegeye, *Mihály Géza* dr., a tatai járás főszolgabírája, *Felső Lajos* dr. szolgabíró, vitéz *Tóth Árpád* alezredes, állomásparancsnok, *Kardos Kálmán* uradalmi igazgató, *Fehrenthal József* dr. uradalmi főszámvevő, *Novák Rezső* urad. főellenőr és ifj. *Noll Miklós*, a tatai Est-mozi igazgatója, mint házigazda, végül a helybeli sajtó. A zártkörű bemutató egyetlen filmjét, a negyedórásig tartó *Tata* című kultúrfilm készítője, *Paulovics Mihály* hezta Budapestről, hogy a nagyközönség előtt azoknak mutassa be először, akik *Tata* életét irányítják és akiknek erkölcsi támogatásával a film elkészülhetett. A megjelent előkelőségek őszinte tetszésüknek adtak kifejezést a valóban sikerült magyar kultúrfilm látására, amelyet nekünk már korábban volt alkalmunk megtekinteni. *Esterházy János* grófnő kilátásba helyezte *Paulovics Mihálynak*, hogy szívesen nyújt lehetőséget egy, a tatai várban és kastélyban őrzött muzeális értékű történelmi gyűjteményről készítenő újabb kultúrfilm készítéséhez.

Moziszenét

rendelje

Molnár Ferenc

velítőszén-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 8.

Telefon: 140-736, 222-105.

TORDA JÓZSEF

Elő magyar diapozitív specialista
Kitüntetve Paris, Grand Prix

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 57/B

Telefon: 131-320

Reklámok
Üzemi tervezetek
Felolvasások diapozitívei
Fotónagyítások

KÜLFÖLD

AMERIKA

Douglas Fairbanks emlékezete

Néhai Douglas Fairbanks pályafutása címmel az Egyesült Államokban a mozis filmsorozatokat mutatnak be, amelyek mindegyikéhez az elhunyt nagy művész világsikere fűződik. A nyolc filmből álló sorozatot óriási sikerrel vetítik az amerikai mozik.

Teljes gyártási program

Az amerikai nagy filmgyártó vállalatok elhatározták, hogy függetlenül a külföldi piaci értékesítési lehetőségek erős csökkenésétől, valamint a trösztellenes törvény teremtette új helyzettől, az 1940/41-i gyártási évadban ugyanannyi filmet gyártanak, mint a korábbi évadban. Hollywoodi jelentés szerint körülbelül 500 filmet szándékoznak gyártani, mint más esztendőben is, és erre körülbelül 200 millió dollárt fordítanak.

Rendszeres televíziós vetítések

A Paramount elhatározta, hogy az Egyesült Államokban rendszeresen közvetíteni fogja filmjeit távolbalató készüléken. Evégből saját leadót állít fel New Yorkban és a televíziós vetítéshez különösen alkalmas filmeket választ ki műsora összeállításánál. Ezzel kapcsolatban érkezett amerikai hír szerint a Federal Communications Commission visszavonta a távolbalátás értékesítésére kiadott felhatalmazá-

sát. Ezt az intézkedést azzal magyarázzák, hogy az amerikai Radio Corporation erős versenyt jelentett be a televíziós vesztélyekkel szemben, ami kétségtelenül nagy konkurrenciát jelentene a rádióiparnak.

NÉMETORSZÁG

2 millió márka évi jogdíj

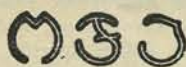
A német zeneszerzők egyesülete, a Stagma (Staatlich genehmigte Gesellschaft zur Verwertung musikalischer Urheberrechte) 1938-39 évadra kiadott jelentésében beszámol arról is, hogy a megnagyobbodott Németországban mennyit fizettek a mozik a hangosfilmek vetítése után járó szerzői jogdíjakért. A kimutató szerint 2,020,936. RM-t fizettek összesen a mozik a bemutatott hangosfilmekért.

SZLOVÁKIA

Olasz-szlovák filmegezmény

A római UNEP és a prágai Nastup megállapodása szerint a jövőben nagyobb mértékben vetítenek a szlovák mozik olasz filmeket. Évente legalább 20 olasz filmet mutatnak be, amelyeknek jövedelme az olasz-szlovák klíring útján kerül elszámolásra.

HIRADÓK

857. sz.

1. Német tengeralattjárók támadása (Ufa).
2. A Duce meglátogatja a sebesülteket. (Luce)
3. Katonai pompával temették el Balbót (Luce)
4. A magyar kormányférfiak Münchenben. (Ufa)
5. A Badár család kiállítás Mezőtúron. (M. F. I. — Nagy L.)
6. Az első jugoszláv repülőgép érkezése. (M. F. I. — Horváth)
7. A munkaszolgálatos aratószázadok (M. F. I. — Zsabka)
8. Székely őrség az országszélénél. (M. F. I. — Zsabka)
9. Német-magyar vízipólo-találkozó. (M. F. I. — Kerti, Zsabka, Nagy L.)

44. sz.

1. Számos német leány tölti szabadságát a bajor hegyekben.
2. Nagyszámú közönség előtt zajlottak le a bajnoki úszóversenyek a berlini olimpiastadionban.
3. A magyar államférfiakat Münchenben von Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter kíséri a Vezérhez.
4. Scheveningen világfürdőn a háború ellenére is zavartalanul kezdődött meg a fürdőidény.
5. A német kézre jutott franciaországi hadizsákmányt tévyszerűen gyűjtik és rendezik.
6. A legbátrabb német katonák kitüntetésé után a németek több megszállott francia városban katonai díszszemlét

rendeztek.

7. A győzelmes német csapatok visszatérnek hazájukba.
8. Prien kapitány diadalmas tengeralattjáróútja után rövid pihenőre hazai kikötőjébe érkezik.

XVI. évf. 30. sz.

A Fox hiralónak ezt a számát a gyorsaságnak szenteljük! Bemutatjuk az élet és sport, játék és valóság mai irtózatos lendületét, öldöklő iramát, úgy, ahogy a hiralóriporter csalhatatlan fényképezőlencséje megörökítette.

27. sz.

1. A müncheni állami operaház hangversenye az olasz vőöskereszt javára Rómában.
2. Előkelő és elegáns közönség nézi végig a Király díj izgalmas löversenyét.
3. A Duce meglátogatja a nyugati front sebesültjeit.
4. A Duce átlépi az olasz-francia határt.
5. Libiai csapatok, motorizált zászlóaljak és autósztogok indulnak az egyiptomi határra.
6. Italo Balbo temetése.

MŰTEREM

Filmgyár:

A film címe:

Gyártó cég:

Gyártási vezető:

Írta:

Filmre írta:

Rendező:

Szereplők:

Magyar Filmiroda

Sok hűhó Emmiért

Filmértékesítő kft.

Zalabéri Horváth J.

Aszlányi Károly

Zalabéri János

Szlátnay Sándor

Szelezcky Zita, Jávor

Pál, Csontos Gyula,

Kiss Manyi, Bilicsi

Tivadar, Maklary Z.,

Pethes Sándor, Kő-

váry Gyula, Kom-

póthy Gyula, Kabók

Győző, Sárossy Bandi

Horváth Jenő

Fényképezi:

Icsey Rezső

Segédrendező:

Zeéry Géza

Hangmérnök:

Kereszti Ervin

Összeállítja:

Katonka László

Segédoperatőr:

Kiss Lajos

Diszlet:

Báthly István, Iliszi

Zene:

Szlátnay Sándor

Zenekar:

Budapesti Hangverseny

Zenekar

Karmester:

Vincze Ottó

Ruhák:

Itj. Rác

Fodrász:

Gondos-Noack

Allófényképész:

Pálházy Gyula

Hangrendszer:

Pulvári

Laboratórium:

MFI

Kölcsönző:

Filmértékesítő kft

Bemutatta:

Uránia, Atrium, Ca-

sino

Scripter:

Szepessy Zoltán

hang-
és
képanyag
a
legtökéletesebb

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6

TELEFON: IRODA ÉS PÉNZTÁR 183-072. ELNÖK ÉS ÜGYV. ALELNÖK 183-073

Országos Mozcófényképvizsgáló Bizottság

274/1940. eln. szám.

Az Országos Mozcóképvizsgáló Bizottság 1940. évi július hó 14-től 21-ig tartott ülésein

a.) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Babonás szerecsen** (Silly Soperstition) (Universal) hangos rajzfilm 1 felvonásban, az Universal filmgyárban 1940. évben készült 198. m. hosszú,

2. **Kispesti reklámfilm** (Pannonia filmlaboratorium) hangos reklám 1 felvonásban, a Pannonia filmlaboratoriumban 1940. évben készült, 28 m. hosszú,

3. **Győri reklámfilm** (Pannonia filmlaboratorium) hangos reklám 1 felvonásban, a Pannonia filmlaboratoriumban 1940. évben készült, 30 m. hosszú,

4. **Bulyba Tárász — Kozákok kapitánya**, (Pannonia filmlaboratorium) hangos dráma 5 felvonásban, a G. G. filmgyárban 1935—36. évben készült, 2506 m. hosszú,

5. **Luce világhíradó 26. sz.** (dr. Pflumm Tibor filmkölcsonzó) hangos riport 1 felvonásban, a Luce filmgyárban 1940. évben készült 338 m. hosszú,

6. **Magyar világhíradó 856. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 235 m. hosszú,

7. **Reklámtekeres 67. sz.** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 31 m. hosszú,

8. **20th. Century Fox hangos híradó XIV. évf. 29. sz.** (Fox Movietone News) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült 309 m. hosszú,

9. **Rajzos híradó 31.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 78 m. hosszú,

10. **Ufa világhíradó 43. sz.** (Auslandtonwoche Nr. 43) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1940. évben készült, 430 m. hosszú,

11. **Allah kertje** (Garden of Allah) (Filmforgalmi és filmkölcsonzó kft.) hangos dráma 4 felvonásban, az United Artists filmgyárban 1936. évben készült, 1824 m. hosszú,

12. **Bűn és bűnhődés** (Crime et Châtiment) (Kovács és Faludi) hangos dráma 5 felvonásban, a France Europa filmgyárban 1935. évben készült, 2602 m. hosszú mozgófényképeket.

b) Nyilvános előadásra alkalmasnak találta és a mozgófényképezetekben a magyar nyelvű mozgófényképek kötelező bemutatására előírt arányszámba beszámíthatónak minősítette:

Erzsébet királyné (Imago kft.) hangos színmű 5 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült 2658 m. hosszú filmet, mint Magyarországon készült magyar nyelvű mozgófényképet.

c) A Bizottság kísérő műsorul a kötelező arányszámba beszámíthatónak minősítette:

Világhódító nyersolaj (Krupka filmlaboratorium) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Krupka filmlaboratoriumban 1940. évben készült 38 m. hosszú filmet, mint Magyarországon készült magyar nyelvű mozgófényképet.

d) Az engedélyokirat kiadását megtagadta:

Híradó filmszínház különikiadása 24. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 95 m. hosszú mozgófényképtől.

e) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. **Mária nővér — előzetes** (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1936. évben készült, 131 m. hosszú,

2. **Villamos kalauznók** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 227 m. hosszú,

3. **Lengyel rapszódia** (Művészfilm kft.) hangos zenésfilm 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1934. évben készült, 227 m. hosszú,

4. **Porcellán** (M. F. I.) hangos kulturfilm 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 488 m. hosszú,

5. **Álmink királya Budapest** (Művészfilm kft.) hangos zenés film 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1934. évben készült, 140 m. hosszú,

6. **Isten tenyerén** (Kovács és Faludi) hangos népi játék 4 felvonásban, a Kovács és Faludi filmlaboratoriumban 1939. évben készült, 2485 m. hosszú,

7. **Ujjáépítés** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 25 m. hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1940. évi július hó 22-én.

Dr. Szöllőssy Alfréd s. k.
elnök
miniszteri tanácsos

A
MAGYAR
FÍLM

az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánium!

LAPSZEMLE

ESTI KURIR. 1940. VII. 19. 175 fővárosi oktatófilm a robbanómotortól a vipera életműködéséig.

ESTI KURIR. 1940. VII. 20. *Belügyminiszteri döntés a városi moziengedélyekről.*

ÉLET. 1940. VII. 21. Bodó István: *Mozi.*

ÚJ MAGYARSÁG. 1940. VII. 21. *Új műtermet rendez be a Hunnia.*

NEMZETI SPORT. 1940. VII. 21. *Bolvary rendezti az új Ufa-filmet és egyéb hírek a német műtermekből.*

NEMZETŐR. 1940. VII. 22. *Operatőr: Faludi Sándor, a magyar filmszakma II. számú közellensége. — Híradó Színház a Belvárosban.*

ESTI UJSÁG. 1940. VII. 22. *Száznyolcvan erdélyi mozi és a magyar filmek.* (MAGYAR FILM 1940. VII. 20-i számából.)

ESTI KURIR. 1940. VII. 22. *Ki lehet a Filmkamara elnöke?* (MAGYAR FILM 1940. VII. 20-i számából.) *Magyar tabori muzik.* (MAGYAR FILM 1940. VII. 20-i számából.)

MAGYARSÁG. 1940. VII. 22. *Megfilmesítik Puccini „Tosca” című operáját.* (MAGYAR FILM 1940. VII. 20-i számából.)

MAGYAR NEMZET. 1940. VII. 23. *Új híradómozi: reggeltől estig.*

NEMZETI SPORT. 1940. VII. 23. *Mit hoz a jövő?* (Greta Garbo, Mickey Rooney, Gary Cooper, Joan Crawford, Spencer Tracy, Shirley Temple, Charles Laughton és a többi hollywoodi sztár 1940—41-ben sem fog hiányozni a magyar mozikból.)

MAGYARSÁG. 1940. VII. 23. *Épül az új Híradómozi.*

PESTI UJSÁG. 1940. VII. 23. *A magyar filmgyártás és rendezés.*

ESTI UJSÁG. 1940. VII. 23. *„Izrael Waterlooja”* (Bemutatták Berlinben a nagy „Rotschild”-filmet).

ESTI KURIR. 1940. VII. 23. 15 *Új magyar film* (MAGYAR FILM 1940. VII. 20-i számából.)

ÚJ MAGYARSÁG. 1940. VII. 23. *Röckk Marika nem lép fel Budapesten. Reggeltől estig játszik az új híradómozi.*

ÚJ MAGYARSÁG. 1940. VII. 24. *Színház és film Németországban.*

PESTI HIRLAP. 1940. VII. 24. *Érez István, az új filmbonviván („Hazajáró lélek” új filmjét „gyártja” Zilahy Lajos).*

FÜGGETLENSÉG. 1940. VII. 24. *Rotschildék — filmen. — Készül a második Híradó Mozi.*

NEMZETI UJSÁG. 1940. VII. 24. *A „filmoletta”-kérdés új rendezése* (MAGYAR FILM 1940. VII. 20-i számából.)

MAGYARSÁG. 1940. VII. 24. *Növekszik a német filmgyártás.*

MAGYAR NEMZET. 1940. VII. 24. *Szabó Dezső: Az „Elsodort falú” filmesítése.*

MAGYARSÁG. 1940. VII. 24. *Értekezlet a filmolettarendszer revíziója érdekében. — Új magyar filmek.* (Mindkettő a MAGYAR FILM 1940. VII. 20-i számából.)

UJSÁG. 1940. VII. 24. *Értekezlet a filmoletták kérdésében* (MAGYAR FILM 1940. VII. 20-i számából.)

KIS UJSÁG. 1940. VII. 24. *A „Dankó Pista” és a „Gül Baba” megy a velencei filmversenyre.*

Filmhírszolgálat

Városi, községi, családi, gyári, reklám, sport stb.

Filmfelvételek

mind helyben, mind pedig vidéken

Hangosfelvételek

Tobis-Klang és Pulvári rendszerű felvevőgéppel

Filmműterem, laboratórium

Elvállal filmlaboratóriumi, filmfeliratozási munkát és filmutószinkronizálást

Reklámhirdetések

Film-, diaposzitiv-, plakát- és vitrin-reklámhirdetések filmszínházak részére

Magyar Világhíradó

című hangos-filmriport kiadója

MAGYAR FILMIRODA

Részvénytársaság

Igazgatóság és gyártelep: Budapest, IX., Könyves Kálmán-körút 15

Telefon: 146-346

Híradó-raktár: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 25

Telefon: 145-510

Fénykép-üzem: Budapest, VIII., Sándor-utca 5—7

Telefon: 145-510

Filmkölcsonzó osztály: Budapest, VII., Erzsébet-körút 45

Telefon: 222-098

SZAKMAI CÍMTÁR

Adler Ferenc moziberendezés és moziképviselet, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 149-431.

Agfaphotó, V., Vilmos császár-út 18. I. Tel.: 125-240.

Alfa film, VII., Erzsébet-kr. 3. Telefon: 422-578.

Apolló filmreklámvállalat, VII., Erzsébet-körút 9-11., II. em. Tel.: 131-415.

Arany filmducco, VIII., Dankó-utca 22. Tel.: 149-489. Városi iroda: VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183.

Atelier film, VII., Erzsébet-kr. 8. Tel.: 422-584. Raktár a házban.

Aurora film, VIII., Baross-utca 11., I. Tel.: 139-233.

Balogh-Orbán, VIII., Tisza Kálmán-tér 15. Tel.: 132-940.

Bauer vetítógépek és adapterek (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22-24. Tel.: 292-338.

Bel-és külföldi filmellenőrző kft., VII., Erzsébet-körút 8. III. Tel.: 222-699.

Bosch Róbert kft. (Bauer vetítógépek és adapterek), V., Váci-út 22-24. Telefon: 292-338.

Brückner János mérnök, az MMOE szakértője, XI., Ulászló-utca 62. Telefon: 457-650, vagy Mechanikai és Elektromosipari szakiskola, tel.: 130-293.

Cinema, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-582. Raktár a házban.

Continental film, VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.

Csepreghy film, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 221-022.

Deák film, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 222-105. Raktár a házban.

Déliab film, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 146-396.

Diatyp laboratórium, VII., Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145-304.

Eco film, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 342-976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.

Electra film, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337-578.

Electric kinotechnikai vállalat, vetítógépek, hangleadó készülékek, vetítoszemek stb. legnagyobb raktára, VIII., Rökk Szilárd-u. 18. Tel.: 344-782.

Engel Fülöp, VI., Andrassy-út 120. Tel.: 315-162.

Erdélyi filmgyártó kft., VII., Erzsébet-kr. 8. Tel.: 420-199.

Farkas J. M., VIII., József-körút 19. Tel.: 132-805.

Fehér Endre, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 137-438.

Ferrania, V., Tükör-u. 5. Tel.: 129-139.

Filmatyp laboratórium, XIV., Szentés-u. 60. Tel.: 296-371.

Filmcenzúra, IV., Eskü-tér 6. Telefon: 183-072, alajn.: 183-073.

Filmexpress kft., VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 133-671, 133-672.

Filmértékesítő VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-609.

Filmfotó üzem és laboratórium, Altmayer J., VIII., Rökk Szilárd-u. 11. Telefon: 130-805.

Filmkamara, VI., Bajza-u. 18. Telefon: 220-855, 422-961.

Filmservice, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-888, 136-988.

Fortuna film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-982. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Fox film, VIII., Rákóczi-út 9. Telefon: 139-437, 131-658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139-437, 131-658.

Gevaert, V., Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180-318.

Grawatsch Ottó, VIII., József-körút 71. Tel.: 145-193.

Gyimesy Kásás Ernő, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-u. 7. Tel.: 499-752.

Hajdu film, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 279-999.

Hamza film, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.

Harmonia film, VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.

Haus Mária filmkölesznő és filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. Tel.: 142-424.

Hebel Gyula szállító, VI., Váci-út 1. Tel.: 115-947.

Helikon filmvállalat, VIII., Rökk Szilárd-

utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.

Hirsch és Tsuk, VII., Dohány-u. 42. (Kamara mozi.) Tel.: 143-835, 144-027.

Hungária film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-010.

Hunnia filmelhelyező irodája, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 145-435, 145-434, 145-433.

Hunnia filmgyár Rt. (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-622, 297-086, Bingert János dr. ig. lakása: 296-060.

Ibusz filmszállítás és kölcsönzés, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 146-396.

Imago filmelőállító és forgalombahozó kft., Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287.

Inkey Tibor filmállományképzés, filmfotó üzem. Budapest, V., Múzeum-körút 3. Telefon: 380-466.

Kamara, VI., Bajza-u. 18. Tel.: 220-855, 422-961.

Karossa Foto, Filmfotó technikai laboratórium, VII., Rákóczi-út 8/a. Telefon: 140-421.

Kárpát film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-577, 220-299. Raktár a házban.

Kino film, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.

Kino foto, XIV., Thököly-út 150. Tel.: 496-602.

Kodak, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114-158, 114-184.

Kovács és Faludi laboratórium, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297-487.

Kormos Miklós filmvállalata, VII., Erzsébet-körút 9-11, III. 6. Tel.: 422-574.

Kovács Emil és Társa, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-948. Raktár a házban.

Központi filmkezelő, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-863, 139-990.

Krupka filmgyár és laboratórium, XIV., Bácskai-u. 29/b. Tel.: 496-741.

Lajta Andor, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297-076.

Léna film, Lévai-Nagy filmgyártó és kölcsönző kft. VII., Erzsébet-kr. 13. Telefon: 223-066.

MAGYAR FILM, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-961. Szerkesztő: Váci Dezső, VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136-386.

Magyar Film Iroda Rt., IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7 óráttal reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146-343. Játékfilmgyártás: 146-342. Színészöltözők: 140-727. Feliratkészítő üzem: 139-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510. Fényképezés: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145-510. Filmkölesznő-osztály: VII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 222-098.

Magyar Film Otthon, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122-463.

Magyar Írók Filmje Rt., Gyártási iroda: XVI., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.

MIF kölcsönző Rt., VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 420-796, 420-798.

MMOE, VIII., Csokonay-utca 10. Telefon: 136-005.

Matador film, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Márkus Jenő, XIV., Hungária-körút 135. Tel.: 296-749.

Mester film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-269.

Metro-Goldwyn-Mayer, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a házban.

Mozgóképzemzeti Rt. kölcsönosztálya, VII., Akácfa-u. 4. Tel.: 144-487, 144-488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144-486.

Magyar Mozgófénykép-gépezők Országos Egyesülete, VIII., Népszínház-utca 19. I. (D. u. 2-4.) Tel.: 337-598.

Modern film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-000.

Molnár Ferenc vetítészén-kereskedő, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 140-736, 222-105.

Művelődés filmgyártó és terjesztő kft., VII., Erzsébet-körút 8. II. Tel.: 422-925.

Művészfilm, VII., Rákóczi-út 40. Tel.: 340-397. Raktár a házban.

New York kávéház, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 131-980, 131-981.

Objectiv film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-580.

Oktatófilm kirendeltség, VIII., Csepreghy-utca 4. Tel.: 330-926.

Oláh György gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. mozigépeinek képviselője, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 349-933.

OMME, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 143-013.

Orbán-Balogh, VII., Tisza Kálmán-tér 15. Tel.: 132-940.

Pacséry László, XII., Királyhágó-utca 16. Tel.: 155-992.

Palatinus film, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 145-411, 145-412.

Palló film kft., VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8. Gyártási iroda tel.: 422-791.

Pannonia filmlaboratórium, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 497-775.

Papp Béláné és Társa betéti társaság, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 138-031.

Paramount film, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.

Pásztor film, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 337-596.

Pátria film, VIII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Pegazus film, VII., Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 136-463.

Petsman Ferenc, VIII., Mária-u. 19. Tel.: 136-449.

Petsman László, VI., Teréz-körút 3. Tel.: 112-890. Csillaghegy: 163-429.

Pflumm Tibor dr. filmkölesznővállalata, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 137-711.

Photophon film, VII., Erzsébet-kr. 8. Tel.: 422-005.

Phöbus filmkölesznő, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-617. Raktár a házban.

Pictura film, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.

P. Kiss Pál grafikai műterem, VIII., Rákóczi-út 23. Tel.: 146-045.

Projectograph, VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132-201.

Radó István, VIII., Népszínház-u. 14. Tel.: 138-091.

Radó-Orbán mutáció, VIII., Népszínház-utca 14. Tel.: 138-091.

Reflektorfilm, VIII., Sándor-tér 4. Tel.: 142-529. Raktár: VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 140-722.

Rex film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 141-200.

Schilling Gyula, VII., Rózsa-u. 33. Tel.: 141-009.

Seidl és Veress Laboratórium, lásd: Pannonia filmlaboratórium.

Simonyi Vilmos mérnök, az OMME szakértője, XI., Fehérvári-út 147. Telefon: 257-110.

Sinus hangos filmservice, V., Pannónia-u. 44. Tel.: 493-957, állandó ügyelet.

Sláger film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.

Stúdió mozgóképgyártó és terjesztő kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 420-579.

Székely Sándor mérnök, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292-506.

Szenágy-Macskássy színes trükkfilmek, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380-027.

Takács film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-125.

Tobis film, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.: 222-603.

Telefongyár R. T., XIV., Hungária-körút 126-128. Tel.: 297-930.

Turul Szépműves Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet, VIII., József-körút 35. Tel.: 330-766.

Turul Szövetség Szépműves B. E. vetítő mozgalmi törzs, VIII., Rökk Szilárd-utca 20.

Ufa film, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183-858. Raktár a házban. Telefon: 389-036.

Universal film, VIII., Népszínház. 21. Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.

Valter reklámanyagkölesznő, vetítővásznon-karbantartás, VII., Erzsébet-kr. 8. Tel.: 222-108.

Váci Dezső, a MAGYAR FILM szerkesztője, VIII., Üllői-út 42. T.: 136-386.

Wamoscher Béla dr. filmvállalata, VII., Erzsébet-kr. 8. Tel.: 137-438.

Warner Bros. First National, VIII., József-kr. 30-32. Tel.: 132-590, 142-464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144-317.

Zeneszerzők Szövetkezete, IV., Gerlőczy-utca 3. Tel.: 189-306.